

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3515

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de minister-president, minister van Algemene Zaken, over *DSB-bank*. (Ingezonden 3 juli 2009)

- 1 Kent u het bericht «AFM legt DSB voor 120.000 euro aan boetes op»?¹ en ²
- 2 Kunt u specifiek aangeven waar u op doelde toen u zei «je speelt een geweldige rol in de financiële sector»³ en welke relatie tot DSB of de heer Scheringa u aanleiding geeft «trots» te zijn op de rol die de heer Scheringa speelt in de financiële sector?
- 3 Is het waar dat de opgelegde boete aan DSB-bank als hoog aangemerkt moet worden en dat daaruit spreekt dat de bank ernstige fouten heeft gemaakt bij de uitoefening van haar bankbedrijf? Zo nee, waarom niet?
- 4 Is het waar dat de boetes die de Autoriteit Financiële Markten (AFM) oplegde aan Dexia Bank wegens overtredingen van de regels in de Legiolease affaire minder dan de helft bedroegen van de nu aan DSB opgelegde boetes? Mag daaruit worden afgeleid dat de overtredingen van DSB-bank als ernstiger overtredingen moeten worden aangemerkt dan die van Dexia in de

- Legiolease affaire? Zo nee, waarom niet?
- 5 Bent u van mening dat het passend was de activiteiten van DSB-bank in de financiële sector te koppelen aan kwalificaties als «fantastisch» en «trots», terwijl de uitkomsten van het AFM onderzoek nog niet bekend waren? Zo ja, waarom?
 - 6 Is het waar dat DSB-bank veel te hoge hypotheek heeft verstrekt (tot twee keer de executiewaarde van woningen)? Waarin verschillen deze hypotheek wat u betreft van de subprimehypotheek die in de VS een belangrijke oorzaak voor de crisis vormen?
 - 7 Wat is uw mening over het verzoek om een voorziening van 50 miljoen euro die gedupeerden van DSB-bank, verenigd in de stichting Hypotheekleed, hebben ingediend bij DSB-bank, in relatie tot uw uitspraak dat de heer Scheringa een geweldige rol zou spelen in de financiële sector? En in relatie tot de door de AFM opgelegde boete?

- 8 Deelt u de mening dat uw uitspraak dat de heer Scheringa «een geweldige rol speelt in de financiële sector» onzorgvuldig en voortijdig was in het licht van de nu opgelegde bestuurlijke boete en het destijds

reeds bekende feit dat er onderzoek van de AFM liep tegen de bank?

- 9 Vindt u het verstandig als minister-president positieve uitlatingen te doen over één specifieke bank, waarvan bekend is dat er honderden klachten tegen zijn ingediend door consumenten? Zo ja, waarom? Zo nee, bent u bereid deze uitspraken te nuanceren of terug te nemen uit respect voor de gedupeerden van de DSB bank in de gevallen waarop de bestuurlijke boetes betrekking hebben?
- 10 Bent u bereid uw relaties bij DSB-Bank aan te wenden om te komen tot een spoedige bevredigende schadeloosstelling voor gedupeerden in relatie tot de nu opgelegde bestuurlijke boete? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

¹ De Telegraaf, 1 juli 2009
http://www.telegraaf.nl/dft/nieuws_dft/4300164/_AFM_legt_DSB_voor_120.000_euro_aan_boetes_op_.html

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 3108.

³ Vrij Nederland, 22 mei 2009.

Antwoord

Antwoord van minister-president **Balkenende** (Algemene Zaken), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 24 augustus 2009)

1

Ja.

2

Op maandag 18 mei vond in het kader van de Europese Parlementsverkiezingen een verkiezingsmanifestatie plaats in het AZ voetbalstadion te Alkmaar. Ik sprak daar als partijleider van het CDA. De heer Scheringa was deze avond gastheer in zijn functie als voorzitter van de voetbalclub AZ. In die context heb ik aangegeven dat ik waardering heb voor de persoon Scheringa. De heer Scheringa heeft zich ingezet voor de Nederlandse sport (o.a. voetbal en schaatsen) en cultuur (o.a. het door hem opgezette museum). Mensen die zich maatschappelijk inzetten verdienen daar waardering voor. Daaraan heb ik uitdrukking gegeven.

3

De Wet op het financieel toezicht (Wft) bevat een verbod op overkreditering waarin een open norm is neergelegd. Artikel 4:34 bepaalt dat de aanbieder geen kredietovereenkomst aan mag gaan met een consument indien dit, met het oog op overkreditering van de consument, onverantwoord is. Om dit te beoordelen dient een hypotheekverstrekker ondermeer informatie in te winnen over de financiële positie van de consument en te beoordelen of de hoogte van de lening – inclusief de te financieren koopsom – voor de consument verantwoord is. De AFM kan als toezichthouder daar waar zij een wettelijke bevoegdheid heeft, bijvoorbeeld boetes opleggen bij het niet naleven van voorschriften. In haar keuze om al dan niet een boete op te leggen is de AFM vrij, maar niet in het bepalen van de hoogte daarvan. Het bedrag van de boete is bepaald bij algemene maatregel van bestuur: het Besluit boetes Wft (Stb.2006, 517). Het is lastig om iets te zeggen over de hoogte van individuele boetes aangezien deze afhangt van de overtreding en van de draagkracht (de draagkracht is afhankelijk van het type overtreder en diens situatie).

Uiteraard is de hoogte van de boete ook gerelateerd aan de zwaarte van het overtreding en is het uitgangspunt dat zwaardere overtredingen zwaarder bestraft worden.

4

Zoals aangegeven bij vraag 3 is het lastig om individuele zaken te vergelijken. De hoogte van de boete is ondermeer gerelateerd aan de overtreding. De recente bestuurlijke boetes voor de DSB zijn gegeven wegens overtreding van artikel 115 van het Besluit Gedragstoezicht financiële markten (BGfo) j°. 4:34, lid 3 van de wet op financieel toezicht en artikel 4:23, lid 1 van de Wet op het financieel toezicht. De AFM heeft destijds zes bestuurlijke boetes heeft opgelegd aan Dexia Bank Nederland N.V., waaronder een boete voor de overtreding van de geldende regelgeving met betrekking tot reclame-uitingen ten aanzien van aandelenleaseproducten. Het is derhalve lastig om een uitspraak te doen hoe de boetes zich tot elkaar verhouden.

5

Zie het antwoord op vraag 2.

6

In de Verenigde Staten werden als obligaties verpakte gebundelde hypotheeken in het laagste segment (subprime) in een snel tempo minder waard. Hierdoor kwamen financiële instellingen in problemen en werden er uiteindelijk honderden miljarden afgeschreven op gekochte obligaties. In het geval van hypotheeken van de DSB-bank was sprake van het meefinancieren van overlijdensrisicoverzekeringen via een koopsompolis in/ bij de hypotheeksom. Dit betreft dus niet zozeer een te hoge hypotheeksom, maar een combinatie van verschillende producten. Dit is niet wettelijk verboden, maar de Autoriteit Financiële Markten onderzoekt wel of deze handelwijze valt onder «zorgvuldige dienstverlening», mede naar aanleiding van de ontvangen klachten. De AFM kan, naast het opleggen van boetes, verbeteringen afdwingen bij financiële instellingen om te waarborgen dat er zorgvuldige dienstverlening plaatsvindt aan de consument. Onlangs heeft de AFM boetes opgelegd aan de DSB-bank

voor slechte advisering bij hypotheek- en consumptief krediet.

7

Het is aan de bank en cliënten zelf om te proberen een oplossing te vinden voor hun onderlinge problemen. Hierbij kan het burgerlijk recht ook een rol spelen. DSB Bank heeft aangegeven zelf een regeling te willen treffen met de gedupeerden (Stichting Hypotheekleed). Zie ook het antwoord op vraag 2.

8 en 9

Mijn uitspraken met betrekking tot de heer Scheringa zijn in een andere context gedaan, zoals bij het antwoord op vraag 2 is weergegeven. Ik verwijs u dan ook naar het antwoord dat ik daar gegeven heb.

10

Zie antwoord op vraag 7.